

Comorile României în România

Sorin Oan -Marghitu

Rezumat

În perioada rândurile următoare, holul mare al Muzeului Național de Istorie a României este locul privilegiat în care se desfășoară un festival de suprapuneri vecinătăți care nu poate fi indiferent cercetătorii relevanți și consternați din punct de vedere real și uman. Întreaga desfășurare debutează cu un rezumat întocmit într-un sezon marcat de examene de capacitate, evaluări și abuzuri care au fost vigilente și prompt semnalate. În același timp, arăși evită să înființeze noi comisii de teama de-a nu fi ocupate. În ciuda eforturilor racordate depuse de elită, unii cetățeni îi mobilizează pornirile pamfletare și reușesc să extragă din fondul național resursele inepuizabile de aruncare în derizoriu. Este tot ce a mai rămas. Distrugerea necesară nu mai lasă timp pentru construcție. Distrugerea este construcție. Acesta este contextul.

Oprimarea elitei manageriale suprapune condițiile socio-culturale care au născut ideea de a proiecta al treilea episod. Coordonatorul general, organizatorii, curatorii și comisionarii au rupt monotonia firului logic și, pe neașteptate, au evitat să boteze expoziția cu numele *Comorile României în România*. În contextul actual, termenul de comori desemnează obiecte frumoase, capodopere, perle și diamante ale coroanei. Comorile sunt *summa summarum* a patrimoniului național. Propaganda se referă la acele trăsături care depășesc *semnificațiile stricte ale unui demers expozițional*. În acest episod, comorile își poartă semnificațiile de comori în tratul civilizațiilor suprapuse care formează România. Expoziția din hol se numește *România – civilizații suprapuse* și va beneficia, probabil, de un catalog. Festivalul de capodopere este protestul viu al elitei manageriale împotriva tratamentului umilitor și nedrept care i-a fost aplicat de sus în jos. Aceasta este propaganda. Acesta este rezumatul.

Citat

Rezumatul este suprapus de un citat care reflectă rezultatele meritorii obținute de-a lungul unui veac de cercetare arheologică. După cum urmează:

De la podoabe create acum 20.000 de ani, din incisivi de urs și canini de lup, până la pocaluri bisericești de secol XVIII, întreaga istorie arată cât de multe civilizații au trecut pe teritoriul ții noastre și ne-au influențat (I).

Acestea sunt rezultatele. Acesta este citatul.

Serialul

Citatul suprapune episodul unu și se învecinează la mare distanță cu episodul doi. Aceasta este suprapunerea. Aceasta este vecinătatea. Fără serial, suprapuneri vecinătăți nu putem desluși ideile profunde care abundă în *România – civilizații suprapuse*. Episodul unu s-a derulat tot în holul mare, așa cum arăta în 2013. Holul din acel an a fost intitulat *Comorile Chinei* (în România) datorită vitrinelor pline cu comori aduse din China. În contextul actual, termenul de

comori desemnează obiecte frumoase, capodopere, perle și diamante ale coroanei. Comorile sunt *summa summarum* a patrimoniului național. În catalogul expoziției, printre comori s-a remarcat un topor care *reprezenta puterea militară în era civilizată*. Au mai atras atenția și unele *obiecte funerare* în formă de *psori din ceramică* simbolizând *nivelul ridicat al creșterii animalelor și artei ceramice*. Propaganda se referă la acele trăsături care depășesc *semnificațiile strict ale unui demers expozițional*. Potrivit unor texte din catalog, comorile mobilizate în holul național lungesc și ele durată milenară a relațiilor de prietenie româno-chineze. Aceste relații sunt ilustrate de bolul *originar din marele centru de producție de la Jingdezhen* și fragmentele de porcelan „celadon” ajunse la Cetatea Albă și Orheiul Vechi. Probabil, pe drumul mistic. *Fie ca florile prieteniei dintre China și România să înflorească pe deplin prin aceste comori!* Acesta este episodul unu.

Episodul unu este suprapus de episodul doi care sună așa:

Destul de repede s-au pus bazele episodului doi care urma să transporte în China debutul anului 2016. Episodul doi a fost botezat *Comorile României* (în China). Scenariul, regia, cuprinsul și încheierea expoziției sunt exprimate limpede în limba chineză a catalogului publicat impunător. Din poze și din rezumatul în limba engleză reiese că partea română a reușit. Comori și promovare. Printre comorile celui de-al doilea episod s-au remarcat obiectele de bronz din neolitic, dar și subcapitolul intitulat *The Romans in Geto-Dacians*. Potrivit rezumatului din catalog, comorile mobilizate în China lungesc și ele durată milenară a relațiilor de prietenie româno-chineze sugerate și de vasele cucuteniene asemănătoare ceramicii neolitice din ara gazdă. Aceste relații sunt ilustrate de bolul *originar din marele centru de producție de la Jingdezhen* și fragmentele de porcelan „celadon” ajunse la Cetatea Albă și Orheiul Vechi. Probabil, pe drumul mistic. În economia de piață, propaganda poartă numele de promovare. Promovarea se referă la acele trăsături care depășesc *semnificațiile strict ale unui demers expozițional*. Conform promovării, episodul doi a constat în următoarele: un avion, un nai, China, 31 de muzee, o viață, importanță culturală, diplomatică și de imagine, forțele speciale ale poliției chineze, poze pe facebook, costume populare, tone și tone de comori, milioane și milioane de euro, mii și mii de ani de evoluție umană și civilizație în spațiul românesc, sute și sute de mâini care au lucrat. Acesta este episodul doi.

Frământări urmate de al treilea episod

Episodul doi se învecinează cu episodul trei. Ambele suprapun perioada 2013-2015 care a fost una plină de frământări muzeografice la numărul 12. În primul episod, partea chineză a expus ceva mai mult de 100 de piese. Coordonatorii episodului doi au reușit să culeagă din rețeaua națională de muzee prea multe obiecte. Au plusat inteligent. Fosta sală de lectură a bibliotecii muzeului a fost umplută cu toate colurile rii. Oricum, bibliotecarele fuseser închise cu succes în debara. După negocieri intense, în China au ajuns 445 de comori. Partea refuzată la export temporară rămăsese în sala de lectură. În timp ce lecturau din comorile rămase, specialiștii se gândeau cu nostalgie la zilele petrecute cu redactarea fișelor de catalog.

Munca lor nu a fost în zadar. Episodul trei a acordat o ansă capodoperelor rămase. În acest episod, coordonatorul general, organizatorii, curatorii și comisionarii au rupt monotonia firului logic și, pe neașteptate, au evitat să boteze expoziția cu numele *Comorile României în România*. Expoziția din hol se numește *România – civilizații suprapuse* și va beneficia, probabil, de un catalog. Acestea sunt frământările urmate de al treilea episod.

Citat

Frământările urmate de al treilea episod suprapun un citat care se învecinează cu o recomandare. Citatul reflectă rezultatele meritorii obținute de-a lungul unui veac de cercetare arheologică. După cum urmează:

Expoziția „România – civilizații suprapuse” reunește artefacte arheologice și istorice de primă importanță din colecțiile Muzeului Național de Istorie a României și ale altor muzee românești. Adevărate capodopere apar înănd patrimoniul (sic!) național, aceste obiecte stau în prim plan cu privire la numeroasele civilizații care s-au succedat de-a lungul timpului în cuprinsul spațiului actual al României, loc de convergență (2).

Acestea sunt rezultatele. Acesta este citatul.

Afișul expoziției *România-civilizații suprapuse*. Sursa (2)

Recomandare

Pentru vizitarea optimă a expoziției recomandăm să vă dotați cu o persoană având înălțimea de maxim 1,10 m, excelent pentru descifrarea etichetelor de pe burtiera vitrinelor. Aceasta este recomandarea.

Suprapuneri i vecin t i

Citatul care suprapune recomandarea se învecineaz cu o conexiune organizatoric de bilete i este localizat pe un afi din holul mare al muzeului. Afi ul poate fi citit cu folos în perioada 22 iunie - 18 septembrie 2016. Holul este suprapus de *România – civiliza ii suprapuse*. Expozi ia este compus din vitrine medii i lungi care, dac ar fi suprapuse, ar forma România. F r suprapunere, ara transparent arat ca o aeroflot încremenit pe termen mediu i lung în context european. P r ile componente ale vitrinelor sunt: postament, burtiera cu etichete lipite la nivelul privirii de 1,10 m i o teighea alb pe care sunt ordonate bile ele ilustrate de capodopere. Bile elele sunt colorate în preistorie, galben, evul mediu i pr zului. Culorile simbolizeaz portocaliul, antichitatea, galbenul i epoca modern . Capodoperele au i ele culori diferite. Expozi ia este un angrenaj transparent i eclerat compus din: intrarea alegoric în misiunea muzeului (conform legii), aripa dreapt , latura lung i aripa stâng . Este orbitorul muzeografiei din ara noastr . F r semne de punctua ie alegoria con ine p tratul de pe afi cu scândurile egale materializate în patru pere i cu patru ferestre i patru culori. Cu semne de punctua ie, alegoria joac rolul de rezumat care suprapune un citat. Aripa dreapt , latura lung i aripa stâng dezvolt ideatic intrarea, în sensul c stiva de civiliza ii este desf urat ca un decor frumos pe teighea. Distan a dintre contextul original al obiectelor i aspectul galantarului contemporan ne duce aiurea cu gândul la diferen a dintre original i copie. Aceasta este aura. Muzeul este un *loc al aurei, al ilumin rii profane*. Aceasta este opinia lui Boris Groys. Expozi ia are ceva dintr-un *templu ai c rui stâlpi tr iesc / i scot adesea tulburi cuvinte ca-ntr-o cea* . Aceasta este o adaptare a începutului poeziei *Correspondances*, de Baudelaire. Con inutul vitrinelor are coresponden e baudelairiene mai ales în conexiunea organizatoric de bilete i în episoadele anterioare ale serialului.

La rândul s u, citatul suprapune recomandarea i mai multe suprapuneri i vecin t i, dup cum urmeaz . F r semne de punctua ie preistoria se învecineaz cu intrarea alegoric din centru prima jum tate a laturii lungi i conexiunea organizatoric de bilete de pe partea cealalt . Cu semne de punctua ie, aripa stâng se învecineaz cu intrarea alegoric i cu evul mediu. În sfâr it, antichitatea i a doua jum tate a laturii lungi se învecineaz cu aripile i cu micro-expozi ia lunilor iunie-iulie. Acestea sunt civiliza iile care se învecineaz i se suprapun: preistoria, antichitatea, evul mediu i epoca modern . Civiliza iile se suprapun în titlu i în *logo-ul* expozi iei în form de p trat. Civiliza iile, titlul i afi ul suprapun podeaua holului mare.

Aceste sunt suprapunerile. Acestea sunt vecin t ile.

Recomandare

Copiii pot admira capodoperele doar înso i i de bra ele p rin ilor mai înal i de 1,10 m. Câteva figurine din portocaliu au presim it scena vizionar . Aceasta este recomandarea.

Conexiunea organizatoric de bilete

La început, expozi ia este colorat într-o nuan de portocaliu care se învecineaz cu conexiunea organizatoric de bilete, dup cum urmeaz . În holul Muzeului Na ional de Istorie a României, mai multe vitrine cât un stat de om sunt conectate organizatoric la casa de bilete. Aceasta este conexiunea organizatoric de bilete. Vitrinele sunt confec ionate dintr-o sticl vecin cu Calea Victoriei. În urm cu 24 de luni, vitrinele *shop*-ului con ineau anul 2014, replici

după coifuri, palo e i m ciuci, pistoale, s bii i pumnale, c l re i i legionari romani, crucia i, r ncu e i ciob na i, vase în stil cucutenian i dinozauri din plastic. Aceasta este descrierea *shop*-ului din 2014. Acum, în vitrina din dreapta sunt expuse cum privești fr semne de punctua ie primele luni ale anului 2016 în curs de publicare i reproduceri după figurine i vase cucuteniene cu decoruri organizatorice dispuse um r la um r. De la dreapta la stânga, urmează a doua vitrină, peste care trecem. În vitrina trei, pe um r ul cucutenianului contemporan stau corect pozi ionate două busturi regale după toate standardele de calitate. Coloana stratigrafică dezvăluie subtil cel puțin două civilizații suprapuse datorită jocului de culori. Este timpul episodului trei, dincolo de pr zuliu pe portocaliu. O vitrină cu s bii se învecinează cu o statuie masculină descoperită la Tomis care nu este de vânzare. Celelalte jocuri desfășurate la stânga conțin ceva din 2014 i anotimpurile anului 2015, *replici după coifuri, palo e i m ciuci, pistoale, s bii i pumnale, c l re i i legionari romani, crucia i, r ncu e i ciob na i, vase în stil cucutenian i dinozauri din plastic*. Aceasta este descrierea stării actuale a *shop*-ului.

Stilul de etalare împletește trecutul, meandrul, bustul, copia, spirala, etichetele, galantarul și preurile. Este bustul trecutului scos cucutenian la vânzare. Aceasta este misiunea muzeului. Etalarea se adresează unei societăți funcționale, bine aezate, care crede cu tărie în valorile economiei de piață. Preurile variază în sticlă. Produsele sunt achitate la casa de bilete. Aceasta este conexiunea organizatorică de bilete.

Aura, rampa și teigheaua

Conexiunea organizatorică de bilete se învecinează cu rampa și teigheaua care conduc spre suprapunerile vecinătății, după cum urmează. O rampă asigură transferul privirii în spatele casei de bilete care se contopește cu zoriile portocalii ai civilizațiilor din expoziție. Rampa este singura denivelare care rupe linia elegantă, frânt labirintic a teighelei. Trecutul în linie bogat decorat evocă în vitrine cucutenianul contemporan din *shop*-ul um r la um r. Spre deosebire de vitrinele *shop*-ului, teigheaua are culoarea albă care împinge cât mai departe orizontul civilizației. Cineva plasat în epoca romană poate zări fără probleme vitrinele din evul mediu, cu excepția bijuteriilor inundate de etichete și care, în plus, nu au dimensiuni atât de mari pe cât ne-am dori. Numerele din vitrine și etichetele de pe burtier înlocuiesc preurile de vânzare și garantează că ne aflăm într-o expoziție. Spre deosebire de relația dintre pre și produs (firească într-o economie de piață), obiectele mai mici din expoziție par preuri care însoțesc numerele portocalii, galbene, verzi și pr zuliu presărate în vitrine. Etichetele consemnează tipul obiectului, locul de descoperire, datarea și instituția de înțoarcere. Toate acestea înscriu obiectele în istorie. Acest loc în istorie deosebit capodoperele de copiiile din *shop*. Aceasta este aura. Un argument suplimentar în acest sens îl constituie și analogia care se poate stabili între suma datelor de pe etichete și structura adreselor de pe internet. Tocmai aceste adrese au fost folosite de Boris Groys pentru a argumenta ideea că, prin conectarea la rețea, copiile se pot transforma în originale. Fără semne de punctua ie se impune aadar o primă concluzie în expoziția din holul mare toate obiectele sunt originale.

Vecinătatea dintre aripa dreaptă și conexiunea organizatorică de bilete (dintre originale și copii) aruncă sclipiri portocalii în discuțiile despre conceptul de *aur*. Aceste sclipiri se referă la stilul de etalare care împletește trecutul, frumusețea, meandrul, bustul, copia, originalul, spirala, etichetele, galantarul și biletele. Aceasta este aura expoziției în general. În particular, fiecare vitrină are aura proprie. Conceptul general definit se adresează unei societăți funcționale, bine aezate, care crede cu tărie în valorile economiei de piață. Fiecare vitrină aruncă culori diferite în

discu ie. Culorile sunt: portocaliu, galben, verde și pr zuliu. Aceasta este aura. Aceasta este rampa. Aceasta este teigheaua.

Recomandare

Aten ie! Unele texte introductive marcheaz finalul vizion rii vitrinei. V rug m s face i corec ia necesar . Aceasta este recomandarea.

Planuri, trepte și alte produse

Recomandarea se învecineaz cu mai multe planuri, trepte și alte produse, dup cum urmeaz . În spatele conexiunii de bilete se suprapun mai multe civiliza ii care ilustreaz culoarea portocalie. Aripa dreapt este vecin cu vitrinele *shop*-ului cu care se i aseam n .

Sursa (13)

La dreapta, paleoliticul peste care trecem. Apoi, stânga-mprejur și la dreapta, neoliticul peste care trecem. Apoi, la dreapta, la dreapta, stânga-mprejur și la dreapta, neoliticul peste care trecem. La col se ie te un fel de tranzi ie cioplit cu topoare de cupru care ne poart spre debutul i, totodat , sfâr itul epocii bronzului, cu Hallstatt la pachet. Oferta este coordonat de Corina Bor care a beneficiat i de experien a de redactor al cataloagelor serialului. Cuiburile de produse sunt separate ingenios de câteva planuri confec ionate dintr-un alb u or înclinat. Primul plan de la dreapta, în mijlocul laturii scurte, are trepte în form de topor cu gaur de înm nu are transversal . De sus în jos se pot num ra apte g uri, a a cum o lege num r mai multe articole. Dimpotriv , de jos în sus, treptele sunt înt rite cu nailon pesc resc (gut). Acest prim-plan face trimitere la toporul care *reprezenta puterea militar în era civilizat , produs pe scar larg* în episodul unu. Aceasta este coresponden a. Al doilea insectar este pigmentat cu podoabe din aur

și pe tratate portocalii cu numere albe care se accesorizează cu fundalul. Madlena de aur și portocalii ne evocă proustian coperta volumului 1 al seriei *Bibliotheca Marmatia* (2001). Aceasta este corespondența. Două calcări lipite evident pe fundal exprimă un proiect de monumentalizare a pieselor din tezaurul de la Sarasu. Lipsește STAS-ul. La stânga este foarte vizibil al treilea plan peste care trecem. Al patrulea plan și ultimul este hațurat cu spade de diferite tipuri și orientări. Orientările compun un fel de convergență și definesc o perioadă în care relațiile cu Micene se împleteau cu influențe scitice întrite cu gut. Colul dreapta sus este frumos decorat cu un ir vertical de pe trasele portocalii cu numere albe. Între numere și hațurile metalice există corespondențe baudelairiene. De sus în jos, o spadă din depozitul de la Apa are formă de *akinakes*. Aceasta este corespondența. De jos în sus, avem de-a face cu un *akinakes* care seamănă puțin cu un cuțit hallstattian (din *sec. XI a.Chr.*). Aceasta este corespondența.

Între planuri predomină articolele din gama decorată. O ceașcă ilustrează plânsul cu două toarte. Bunul de patrimoniu suferă după celelalte surori date în plasament în China și în muzee din rețeaua națională. Familia este cunoscută sub numele de *depozitul de vase de la Govora*. Practica barbară a depunerii nu are nimic în comun cu suprapunerea civilizată a civilizațiilor, înalta expoziției. Lângă întreg, o urnă și mai multe vase adiacente sugerează colaborarea funerară dintre culturile Cruceni-Belegiš și Žuto Brdo-Gârla Mare. În dreapta colaborării, colul cu latura scurtă, micuța din marmură de la Sărata Monteoru suprapune intersecția diagonalelor unui tratat alb și este protejat de vâșcioare montate puternic la coluri. Scena ilustrează evoluția unitară a epocii bronzului în tratatul de convergență. Este și o ilustrare materială a discuției despre aur: *Mai degrabă modernitatea organizează un joc complicat al delocalizării și (re)localizării, al deteriorizării și reteritorializării, al dezaurizării și reaurizării* (Groys 2007, 23). În acest joc complicat, micuța și colurile pe tratat duc cu gândul la orice. De exemplu, la obiectele funerare care, în episodul unu, simbolizau *nivelul ridicat al creațiilor animalelor și artei ceramice*. Aceasta este corespondența. Sau la zicala „ajunge o micuță la un *careu* de oale”. Aceasta este corespondența.

Câteva obiecte din aur au fost transferate din expoziția *Tezaurul Istoric* de la subsol în raionul de capodopere. Transferul merituriște credința că aura obiectului zace în materialul din care acesta este confecționat. Acestă coală de gândire premeditează desființarea subsolului de aur pentru a-și auri raionul cultivat în cuiburi. În acest pat germinativ, meandrele incrustate cu alb care decorează pereții vaselor anunță miniatural traseul ars redus toral vizitării expoziției. Spiralele semnifică și ele ceva. Acestea sunt corespondențele. Acestea sunt planurile, treptele și alte produse.

Recomandare

Etichetele din cotloanele expoziționale mai întunecate necesită o lanternă din gama mai mult decât utilă. Vă rugăm să faceți corecția necesară. Aceasta este recomandarea.

Geto-dacii și romanii

Lanternă se învecinează cu comprimarea bronz-hallstattiană și suprapune timpul curbat după colul care găzduiește popasul de peste drum. Intrăm în *Civilizația romană în Dacia și nord-estul Moesiei inferioare (Dobrogea)*. Civilizația este frumos materializată, ca o hartă care face economie pe seama panoului imens. După colul surprinzător, civilizația romană este urmată de textul intitulat *Geto-Dacii. Un mileniu de istorie și civilizație în Carpații și la Dunăre*. Textul este

comprimat într-un *colant* de bun-sim care face i el economie. Apoi, timpul se întrupeaz într-o alt epoc , f r ceramic , doar cu podoabe i monede din vârsta de argint asortate conving tor cu un scut i dou *sicae* de fier din a doua epoc . Puse în rela ie cu textul anterior, duzinele metalice rezum un mileniu de civiliza ie. În continuare, diplome militare, t bli e cerate, pl cile epigrafice din bronz con inând legile ora ului antic Troesmis, un coif i o *spatha* nu au fost nevoite s suprapun mileniul. Era suficient spa iu pe tejghea. Vitrina ilustreaz secven a *The Romans in Geto-Dacians* din episodul doi. Aceasta este coresponden a. Vitrina reflect demisia din muzeu a specialistului s u în a doua epoc a fierului. Aceasta este coresponden a.

Peste drum, aspectul material se împlete te cu busturi albe, semn c am ajuns cu bine în prima jum tate a laturii lungi. Spre deosebire de busturi, jum tatea are culoarea galben , caracteristic antichit ii. Ordinea obiectelor din vitrin tr deaz iscusin a categorisirii de la dreapta la stânga: *epoca elenistic* , piese din *epoca Latène* (care completeaz mileniul de mai sus), *epoca roman* , tipare ceramice pentru producerea vaselor *terra sigillata*, un castron, opai e, opai e metalice i o contragreutate de balan , vase de metal, zeit i de metal, zeit i de piatr , în special busturi prelungite cu un platou ceramic, dou opai e i o cataram din *epoca romano-bizantin* . Un *unguentarium*, un opai , o strecur toare i o oal cu capac din *epoca roman* se solidarizeaz cu o br ar , un cu it de lupt i dou vase din *epoca Latène* pentru a ilustra secven a *The Romans in Geto-Dacians* din episodul doi. Aceasta este coresponden a. Astfel este ilustrat proverbialul spirit organizatoric al romanilor care s-a perpetuat.

Conform lui Boris Groys, *diferen a dintre original i copie este exclusiv o diferen topologic* . Asocierea de pe tejghea (cu analogii în aripa dreapt , col cu busturile de pe um rul cucutenianului din *shop*) desfiineaz îns dep rt rile. Ca un compromis, putem spune c prima jum tate a laturii lungi ilustreaz un aspect inedit al antichit ii care este intim legat de intrarea în expozi iile *Lapidarium* i *Tezaur Istoric*. Aceasta este coresponden a. Ace tia sunt geto-dacii i romanii.

Recomandare

Nu neglija i laturile scurte ale vitrinelor! Ve i avea surpriza s descoperi i un text explicativ. Sau nu. Pentru lectur , nu uita i lanterna din recomandarea patru. Aceasta este recomandarea cinci.

Citat

Recomandarea suprapune un citat care se învecineaz cu toate capitolele care povestesc despre aripa dreapt i intrarea alegoric de mai jos. Citatul aduce în discu ie rela ia dintre original, copie, trecut i reciclare în epoca reproductibilit ii tehnice. Dup cum urmeaz :

Asocia ia „Cultura verde” a pus la dispozi ie printurile 3D a patru piese din expozi ie: statuet antropomorf tipic pentru cultura Gârla Mare (preistorie), cap de statuie – Serapis (antichitate), cahl de sob (ev mediu) i cruce de mân (epoc modern). Imprimanta 3D cu care au fost realizate aceste obiecte este o achizi ie co-finan at de Elve ia prin intermediul Contribu iei Elve iene pentru Uniunea European extins în cadrul proiectului „Cre terea implic rii în protec ia mediului prin implementarea unei sta ii experimentale pentru reciclarea materialelor plastice în vederea producerii de filament pentru imprimarea 3D/Rec-o-Plast” (2). Aceasta este imprimanta. Acesta este citatul.

Misiune, suvenir și educație

Geto-dacii și romanii sunt suprapuși de reciclarea care se învecinează cu misiunea muzeului. Misiunea izvoarete din relațiile de bună vecinătate și ajutor reciproc dintre conexiunea organizatorică de bilete, intrarea alegorică, aripa dreaptă, aura, rampa și teșgheaua, după cum urmează. Conform Legii nr. 311 din 2003, muzeul este o instituție *public de cultură*, aflat în *serviciul societății*, care *colecționează*, *conservă*, *cercetează*, *restaurează*, *comunică* și *expune* bunurile de patrimoniu. În diferite contexte oficiale și neoficiale, mulți specialiști își mrturisesc credința în rolul educativ al muzeografiei. Muzeul Național de Istorie a României este un muzeu național în care se aplică prevederile legale. În spiritul vecinătăților care suprapun holul mare, vitrinele *shop*-ului din conexiunea organizatorică de bilete completează cadrul legislativ cu vânzarea educativă a obiectelor din domeniu care transformă trecutul în suvenir. Această operațiune de piață reflectă nevoia vizitatorilor de a-și încremeni în plastic și lut întâlnirea plăcută cu trecutul util.

Apropierea fizică, metafizică și stilistică dintre expoziție și *shop*, plus imprimantele 3D din ce în ce mai performante, blurează distincția dintre original și copie, dintre prezent și trecut. Se poate spune că vizitatorul chiar achiziționează trecutul. Pentru că electrozii mrfurilor din vitrine s lase puncte de sudură în biografii este necesar ca produsele să fie cumpurate după vizitarea expoziției din holul muzeului. Doar așa trecutul definit managerial ca marfă va fi fericit completat cu semnificațiile desluite de cercetarea arheologică desfășurată secular. Ideile menite să îmbogățesc omul contemporan sunt expuse inteligent în citate și vitrine. După vizitarea expoziției, educația poate fi achitată variat la casa de bilete. Aceasta este marfa. Aceasta este misiunea muzeului.

Citat

Misiunea este suprapusă de un citat care semnalează o lipsă și se învecinează cu acel aspect inedit al antichității intim legat de intrarea în expozițiile *Lapidarium* și *Tezaur Istoric*. După cum urmează:

Apoi, în istoria teritoriilor noastre urmează „Mileniul întunecat”, între secolele III și XII, în care s-au găsit puține artefacte, în expoziție fiind prezent un platou ceramic folosit în ceremonii creștine pe la anul 700-800 (I).

Citatul reflectă rezultatele meritorii obținute de-a lungul unui veac de cercetare arheologică. Prin lipsa artefactelor, intrarea în expozițiile *Lapidarium* și *Tezaur Istoric* simbolizează „Mileniul întunecat”. Aceasta este corespondența. Acesta este citatul.

Trecutul ca o pradă

Ușa de intrare se învecinează cu evul mediu care suprapune teșgheaua sub forma unor plăci de culoare albă decorate cu etichete și bilele care invadează mici capodopere din argint. Dintre plăcile tectonice se înalță inspirat un plan confecționat dintr-un alb uor înclinat care se învecinează cu bustul stilizat al unui manechin care poartă mărgele maro. Paleta de produse este diversă: cercei, bilele, inele, tezaurul de la Dinogetia, o influență din spațiul Italiei nordice, cercei de tâmplă, etichete, *piese tipice Europei Centrale sau Occidentale*, paftale, *influență central-europeană*, limbi de curea, *aplici* (sic!) *de centură*, influență bizantină, degetar, inele sigilare, bumbi, *noi influențe din spațiul Europei Centrale*, cordon, surguci. În România s-au

suprapus și civilizații din Serbia. Suprapunerea poartă numele de *tezaurul de la Banatski Despotovac (Ernesztháza)* care se învecinează la dreapta cu piese din colecția Pongrácz. În schimb, magazinul de etichete, bilete și bijuterii se învecinează la stânga cu vase smălțuite și cahle. Este o perioadă mai sobră în care predomină stema Moldovei, „leul rampant”, Manticora, Sf. Gheorghe omorând balaurul, cavalerul și jupânișii. Acestea sunt motive decorative. Apoi se dezvoltă din plin aripa stângă peste care trecem mai repede. Tetraevanghelul Cuviosului Nicodim de la Tismana, cronicile, ferec-tura de carte, ușa împărțită, icoanele, veșmintele, paharele și zilele de breaslă sunt grupate inspirat în vitrine și sunt însoțite de texte pline de informații. Acesta este motivul pentru care trecem mai repede.

Prin intermediul mileniului întunecat care asigură accesul în *Lapidarium*, evul mediu se învecinează cu micro-expoziția iunie-iulie. În muzeu, iunie-iulie poartă numele de *Patrimoniu recuperat provenit din zona Sarmizegetusa Regia și a cetăților greco-romane din Dobrogea*. Micro-expoziția înclezește suprapunerea civilizațiilor cu senzația de patrimoniu, adugare la tezaur, readucere în aer, juridic, Parchet, detector, braconaj, pradă. Din această apropiere caldă se naște impresia ciudată fără semne de punctuație că expoziția evocă ceva din politica de achiziții a muzeului. După cum se știe, în cadrul unui soi de parteneriat public-privat, muzeul a achiziționat de la detectori și un număr impresionant de capodopere metalice, fără să simtă nevoia de a verifica în teren contextul lor de descoperire. Ca și în cazul capodoperelor din expoziție, comorile detectate și achiziționate sunt importante în sine, conform evaluării specializate. Sunt *adevrate tezaure ale trecutului*. Piese mai umile, considerate ca fiind fără valoare, au fost incluse fără verificări în categoria donățiilor. De obicei, donățiile apar în categoria juridică *fond*. Fără semne de punctuație se poate spune că dimpotrivă expoziția ilustrează categoria *tezaur* a bunurilor de patrimoniu. Acestea sunt corespondențele.

Conceptul de *pradă* stabilește legătura dintre *România – civilizații suprapuse* și *Despre conceptul de istorie*, de Walter Benjamin (2015a, 151), după cum urmează :

Cei care au tot ieșit învingători până-n ziua aceasta mărluiesc în cortegiul triumfal în care stăpânitorii de astăzi trec peste cei care zac astăzi la pământ. Prada, așa cum s-a obișnuit mereu, este purtată și ea în acest cortegiu. Ea este denumită patrimoniu cultural.

Aceștia sunt învingătorii. Acesta este trecutul ca o pradă.

Recomandare

Atenție! Adeseori, între capodoperele din vitrină și informațiile corespunzătoare de pe burtieră există o distanță apreciabilă. Distanța poartă numele de documentare. Spor la lucru! Aceasta este recomandarea.

Absențe

Trecutul ca o pradă suprapune un citat și se învecinează cu câteva absențe, după cum urmează. În vitrine este expus trecutul ca o pradă frumoasă, fără decor cu murtică, fără striuri, fără oase, fără cioburi, fără idei, fără rebuturi, fără obsidian, fără achi, fără zgură, fără ocră, fără pigmenți, fără semne de punctuație, fără grafit, fără apă, fără foc, fără vatră, fără turnare, fără cuptor, fără ardere secundară, fără deformare, fără fragmentare, fără unelte, fără chirpici, fără gunoi, fără smerenie, fără cenușă, fără cultivare, fără grâne carbonizate, fără domesticire, fără vânatoare, fără plug, fără secer, fără sacrificiu, fără animale, fără pământuri dure, fără deal, fără întrebări, fără tumult, fără cistă, fără câmpie, fără râu, fără casă, fără mâncare, fără bordei, fără

ritual, f r pivni , f r poveste, f r identitate, f r groap , f r simbol, f r ceremonial, f r locuire, f r munc , f r templu, f r sare, f r ruin , f r piper, f r mormânt, f r ofrand , f r r zboi, f r exploatare, f r învin i, f r s raci, f r dep rt ri, f r arheologi, f r lucr tori, f r rani, f r îndoieli, f r otomani, f r t tari, f r armeni, f r ru i, f r igani, f r iobagi, f r robi, f r sclavi, f r copii, f r femei, f r b rba i, f r b trâni, f r oameni, f r vii, f r mor i, f r via , f r boal , f r moarte.

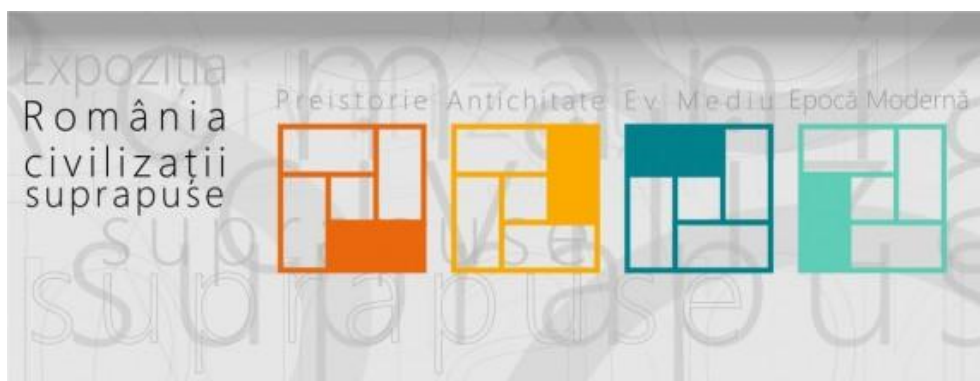
Absen ele stabilesc coresponden e baudelairiene cu dona iile primite de muzeu care, fiind considerate f r prea mare valoare, nu mai sunt evaluate de comisia de achizi ii, iar contextul lor de descoperire nu mai necesit verific ri arheologice în teren. Absen ele se mai învecineaz cu *cei care zac ast zi la p mânt* i cu fraza *Nu exist nici un document al culturii care s nu fie în acela i timp un document al barbariei*, de Walter Benjamin (2015a, 151). Ace tia sunt învin ii. Acestea sunt absen ele.

Citat

Absen ele sunt suprapuse de un citat care se învecineaz cu scânduri i culori. Citatul se refer la aspectul motiva ional al misiunii muzeului, dup cum urmeaz :

Expozi ia „merge” pân la început de secol XIX i are un „tâlc” interesant i propune s aduc în fa a publicului actual „mari crea ii ale timpurilor trecute”. Contactul cu trecutul ne aduce un mesaj optimist: dac cei care au tr it în acest spa iu, acum multe mii de ani, au putut crea atâtea minuni, i genera iile viitoare pot crea lucruri importante (I).

Aceasta este misiunea muzeului. Acesta este citatul.

Sursa (I2)

Scânduri i culori

Citatul se învecineaz cu scânduri i culori, dup cum urmeaz . Intrarea în expozi ie a fost decupat la intersec ia dintre stânga privirii i dreapta casei de bilete. Panoul intr rii informeaz vizitatorii c pe teritoriul na ional s-au suprapus mai multe civiliza ii care au produs adev rate capodopere. Textul reflect rezultatele meritorii ob inute de-a lungul unui veac de cercetare arheologic . În episoadele anterioare ale serialului, capodoperele purtau numele de comori. Nu este nici o contradic ie. În contextul actual, termenul de comori desemneaz obiecte frumoase, *capodopere*, perle i diamante ale coroanei. Capodoperele sunt *summa summarum* a patrimoniului na ional. Sunt *adev rate tezaure ale trecutului*.

În *logo*-ul episodului trei, România este tratată cu scândurile egale. Laturile sunt vopsite diferit pentru a evidenția suprapunerea. Antichitatea gălbuiă suprapune portocaliul preistoriei, așa cum cerul hepatic acoperă portocala parțial înnoțată. Intersecția dintre cer și portocală poartă numele de perioadă de tranziție. Asemenea perioade mai există pe la coluri, între galben și verde, între verde și prazil, între prazil și portocaliu. Este un arpe care-și înghite pe tratul furtunul colorat în laturi suprapuse.

În era Muzeului de Istorie al Republicii Socialiste România, suma perioadelor de tranziție purta numele de *continuitate*. Pe atunci soarele istoriei răsare în zorii paleoliticului național și atingea culmea cadourilor pentru Ceaușescu oferite de mișcarea de rezistență prin țere, cântec, muncă și cultură. Acum istoria debutează în portocaliu și se oprește la cahlă și lăzi de bresle. Relația stratigrafică dintre portocaliu și bresle exprimă distanțarea pe tratul de naționalismul optzecist. Pe tratul din scânduri suprapuse este simbolul unui naționalism *soft*, care se manifestă cu discreția impusă de politica la ordinea zilei. Este un naționalism în curs de ruinare dar care, din obișnuință, este locuit din când în când, până la următoarea repartiție ferm oferită de icralul ideologic. Este un *fel* de naționalism, un *seminalism*, un naționalism cu *prospectivitate de gradul doi*. Aceasta este misiunea muzeului. Acestea sunt scândurile. Acestea sunt culorile.

Citat

Scândurile și culorile sunt suprapuse de un citat care probează stilul armonios în care se împletesc în vitrină textele explicative și obiectele expuse. După cum urmează :

Secolul al XVII-lea a dus la acumulări multiple pe teritoriul național și i-a determinat și pe români să-și pună convingerile unitare, vechimii și romanitățile lor în serviciul luptei pentru emanciparea națională. Națiunea modernă intră în scenă prin acțiune, prin mari mișcări, care vor conduce în final la geneza statului național unitar.

De la dreapta la stânga, citatul este ilustrat cu următoarele obiecte: *statuia unui sfânt, statuia unui sfânt*, potir cu capac, veșmânt liturgic, două icoane, două candelă, pomelnic, un împăratesc, un *fragment de frescă reprezentând un chip de sfânt*. Aceasta este corespondența. Acesta este citatul.

Pereții și ferestre

Citatul se învecinează cu intrarea alegorică în misiunea muzeului cu pereții și ferestrele fără semne de punctuație după cum urmează. Proiectate în spațiul disponibil din hol, scândurile din *logo*-ul expoziției au devenit pereții unei case demontate în patru culori. România dispune de un tricolor și de patru ferestre țiate în culorile marcate de capodoperele suprapunerii: *statuetă antropomorfă tipică pentru cultura Gârla Mare (preistorie)*, *cap de statuie – Serapis (antichitate)*, *cahlă de sobă (ev mediu)* și *cruce de mână (epocă modernă)*. Scena pare o parodiare a ideologiei naționale, cu analogii în statuia lui Traian de pe treptele muzeului. Ambele evocă acel discurs *ludic, carnavalesc* care a structurat, dincolo de intențiile ideologice, și Centrul civic. Este un *fel* de postmodernism inițiat fără intenție de autor și care trebuie dus de lector până la capăt. Este bulevardul *Victoria socialismului împotriva poporului* al muzeografiei. Este un *fel* de postmodernism, un *semipostmodernism*, un postmodernism cu *prospectivitate de gradul doi*. Este o simulare serioasă a postmodernismului jucată.

Privind capodoperele, vizitatorii constat că, dincolo de ferestre, acestea s-au metamorfozat în replici confecționate de asociația *Cultura verde*. Din punct de vedere

microzonal, aici este expus rela ia dintre expozi ie i *shop*-ul de suveniruri din apropiere. Într-o b taie mai lung , instala ia aduce în discu ie conceptul de *aur* i ar putea ilustra *Opera de art în epoca reproductibilit ii sale tehnice*, de Walter Benjamin. Prin ferestre, muzeul pune în aceea i serie originalele i copiile lor. Copiile simbolizeaz o achizi ie co-finan at de Elve ia prin intermediul *Contribu iei Elve iene pentru Uniunea European extins în cadrul* unui proiect de reciclare. Achizi ia este o expresie a idealului de a terge diferen ele, de a clona trecutul i de a înscrie clonele, nu în istorie, ci în ambian . Acesta este trecutul de apartament. Este o aducere aproape a dep rt rii. Aceasta este distrugerea aurei. Instala ia simbolizeaz misiunea muzeului care const în: (1) smulgerea capodoperelor din morminte, ruine i gunoaie; (2) montarea capodoperelor ca pe tablouri la în limea privirii contemporane i a falsei familiarit i cu trecutul; (3) transformarea capodoperelor în clone etalate ca marf în vitrinele *shop*-ului de suveniruri; (4) promovarea în mas a trecutului de apartament.

Pere ii i ferestrele, împreun cu scândurile i culorile, definesc *un fel* de na ionalism postmodern adaptat la economia de pia . Este ca i cum figurinele (sau alte „juc rii” produse din cele mai vechi timpuri în p tratul na ional) sunt expuse doar pentru c atrag copiii- int . Este ca i cum cineva ar vopsi în albastru coperta unui periodic tiin ific doar pentru a- i afi a ata amentul institu ional pentru Uniunea European . Aceasta este misiunea muzeului. Aceasta este educa ia. Ace tia sunt pere ii. Acestea sunt ferestrele.

Sfâr it

La sfâr it, pere ii i ferestrele sunt suprapuse de un sfâr it care se învecineaz cu *Comorile României în România*, dup cum urmeaz . *România – civiliza ii suprapuse* evoc o stiv de irat i ajustat meandric la culori i vitrine. Este abunden a de „frumos” care na te indistinc ia. Este un fel de monotonie frumoas frânt în patru. Este suma capodoperelor care formeaz o singur „civiliza ie”, în iruit i coordonat . Expozi ia impune o schem de percep ie i apreciere care terge dep rtarea. Expozi ia ilustreaz acel „*sim pentru tot ce-i aidoma pe lume*”. Expozi ia etaleaz incapacitatea de a tematiza materialitatea, de a justifica autonomia obiectului. Prin stilul de expunere adoptat, expozi ia ilustreaz auto-surparea credin ei c aura izvore te din componenta material a operei. Expozi ia este o instala ie de transformare a obiectelor trecutului în opere de art destinate desf t rii. Este un fel de compendiu material al istoriei na ionale. Este o prescurtare în ambalaj dr gu a fostei expozi ii permanente a muzeului. Este o expresie material a distrugerii aurei, a fostei organigrame a muzeului, a politicii de achizi ii care se învecineaz cu recuperarea patrimoniului prin încurajarea detectoarelor, a categoriei juridice *tezaur*, a sensului anticar acordat termenului de *patrimoniu*. Este ilustrarea raportului de fals familiaritate stabilit cu trecutul, a banaliz rii rezultatelor unui veac de cercetare arheologic , a multiplic rii i simulacrului, a promov rii i PR-ului, a discursului spectacular, u urat de gânduri al televiziunii, a transform rii publicului în consumator pasiv. Este *un fel* de na ionalism, *un fel* de postmodernism, *un fel* de na ionalism-postmodernism adaptat la economia de pia . Este analiza swot a trecutului. Expozi ia estetizeaz trecutul i este tovar ul de drum al estetiz rii m rfii. Este moartea interpret rii, criticii, reflexivit ii i autoironiei. Este o expozi ie care trebuia s se numeasc *Comorile României în România*. Durata este colorat . Durata este colorat în eternitate. Acesta este sfâr itul.

Not

evaluări și abuzuri care au fost vigilente și prompt semnalate: (3); capodopere, perle ale coroanei, tezaur ale trecutului: Oberländer-Târnoveanu 2012; 2013; semnificațiile stricte ale unui demers expozițional: Ilie et al. (red.) 2013, 12; citatele despre Comorile Chinei ca expresie a relațiilor româno-chineze: Ilie et al. (red.) 2013, 10, 12, 14; topor produs pe scară largă și obiecte funerare în formă de păsări din ceramică: Ilie et al. (red.) 2013, 59, 122-123; bolul originar din marele centru de producție de la Jingdezhen și fragmentele de porțelan „celadon”: Oberländer-Târnoveanu și Moroșoiu 2013, 208; Fie ca florile prieteniei: Ilie et al. (red.) 2013, 10 (despre catalogul acestei expoziții, vezi și Oană-Marghitu 2016); catalogul expoziției Comorile României/Treasures of Romania (în China): Ilie și Borș (ed.) 2016; obiectele de bronz produse în neolitic: Ilie și Borș (ed.) 2016, 468; The Romans in Geto-Dacians: Ilie și Borș (ed.) 2016, 481; vasele cucuteniene asemănătoare ceramicii neolitice din ara gazdă: Ilie și Borș (ed.) 2016, 466; „episodul doi”, conform promovării: (6) - (11);

muzeul ca loc al aurei, al iluminării profane: Groys 2007, 23; poezia Correspondances: Charles Baudelaire, Florile rului, București: Editura pentru Literatură Universală, 1967, 22-23 (traducere de Al. Philippide), vezi și Charles Baudelaire, Florile rului, Bistrița: Casa de Editură Max Blecher, 2014, 87; Natura e un templu unde pila tri vii / Adeseori scot vorbe confuze și solemne (traducere de O. Saviagny); textul original: La Nature est un temple où de vivants piliers / Laissent parfois sortir des confuses paroles; conectarea la rețea care transformă copiile în originale: Groys 2007, 24; conceptul de aur: Benjamin 2015b; Groys 2007, 19-27;

depozitul de vase de la Govora: Berciu 1961, 134, 136, 138 fig. 8; Berciu et al. 1961, 134-136; Morintz 1978, 68-69; Petre-Govora 1995, 49-50, fig. 8; măciuca din marmură de la Sărata Monteoru: Nestor și Zaharia 1955, 506, 505 fig. 6/1; Legea nr. 311 din 2003, completată de Legea nr. 12 din 11 ianuarie 2006: vezi și Simion 2011, 15; iunie-iulie poartă numele de Patrimoniu recuperat: (4); muzeul achiziționat de la detectorii: (5);

acel discurs ludic, carnavalesc: Celac 1998, 301-303; ambianță: Baudrillard 1968; simulare și simulacre: Baudrillard 2008, 5-9; raportul de falsă familiaritate cu trecutul: Bourdieu și Delsaut 1991; prospețime de gradul doi: M. Bulgakov, Maestrul și Margareta, București: Humanitas, 2011, 254 (domnul Ion Motzoi-Chicidăanu mi-a atras atenția acum mulți ani asupra expresiei); acel „sim pentru tot ce-i aidoma pe lume”: Benjamin 2015b, 77.

Referințe bibliografice

Baudrillard, J. (1968). *Le système des objets*, Paris: Gallimard.

Baudrillard, J. (2008). *Simulacre și simulare*, Cluj: Idea Design & Print (traducere de Sebastian Big).

Benjamin, W. (2015a). *Limba și istorie*, Cluj-Napoca: Tact (traducere de Maria-Magdalena State și George State).

Benjamin, W. (2015b). *Opera de artă în epoca reproductibilității sale tehnice*, Cluj-Napoca: Tact (traducere de Christian Ferencz-Flatz).

Berciu, D. (1961). Die Verbicioara-Kultur. Vorbericht über eine neue, in Rumänien entdeckte bronzezeitliche Kultur, *Dacia* N.S. 5, 123-161.

Berciu, D., P. Purcărescu și P. Roman (1961). Săpături și cercetări arheologice în raionul R. Vâlcea, *Materiale și Cercetări Arheologice* 7, 131-137.

Bourdieu, P. și Y. Delsaut (1991). Pentru o sociologie a percepției artistice, în D. Gheorghiu (ed.), *Sociologia percepției artistice*, București: Meridiane, 40-49 (traducere de Dinu Gheorghiu).

Celac, M. (1998). O analiză comparată a limbajului totalitar în arhitectură, în L. Boia (ed.), *Miturile comunismului românesc*, București: Nemira.

Groys, B. (2007). *Topologia aurei și alte eseuri*, Cluj: Idea Design & Print (traducere de Aurel Codoban).

Ilie, O. și C. Borș (ed.) (2016). *Treasures of Romania* (catalog în limba chineză, cu rezumat în engleză), Beijing.

- Ilie, C.C., C. Bor și M. Bozgan (red.) (2013).** *Comorile Chinei*, București: Muzeul Național de Istorie a României.
- Morintz, S. (1978).** *Contribuții arheologice la istoria tracilor timpurii. I. Epoca bronzului în spațiul carpato-balcanic*, Biblioteca de arheologie 34, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Nestor, I. și E. Zaharia (1955).** Antierul arheologic Sărata-Monteoru (1954) (r. Buzău, reg. Ploiești), *Studii și Cercetări de Istorie Veche* 6 (3-4), 497-513.
- Oană-Marghitu, S. (2016).** Spațiul și timp în expozițiile muzeului, *Archaeology.ro* (http://archaeology.ro/Pdf/muzeu_expo_ob/SOM_Spatiu_timp_muzeu.pdf).
- Oberländer-Târnoveanu, E. (2012).** Cuvânt înainte, în *Capodopere din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, București: Muzeul Național de Istorie a României.
- Oberländer-Târnoveanu, E. (2013).** Cuvânt înainte. Aurul și argintul vechi al României sau strălucirea și fascinația comorilor istoriei noastre, în R. Oană-Marghitu (ed.), *Aurul și argintul antic al României. Catalog de expoziție*, București: Muzeul Național de Istorie a României, 10-15.
- Oberländer-Târnoveanu, E. și A. Mărioșiu (2013).** România și China în oglinda istoriei. Primii pași pe calea descoperirii și cunoașterii reciproce, în C.C. Ilie, C. Bor și M. Bozgan (red.), *Comorile Chinei*, București: Muzeul Național de Istorie a României, 206-245.
- Petre-Govora, Gh. (1995).** *O preistorie a nord-estului Olteniei*, Râmnicu-Vâlcea: Editura Petras.
- Simion, V. (2011).** Muzeologie generală. Scurt istoric al disciplinei, în F. Gherbescu, V. Simion și M. Sfârlea (coord.), *Muzeologie generală. Curs general pentru formarea personalului din muzee și colecții ecleziale*, București: Editura Basilica a Patriarhiei Române, 11-59.

Surse

- (1) <http://www.eazi.ro/in-cultura/romania-civilizatii-suprapuse>
- (2) <http://www.mnir.ro/index.php/portfolio/expozitia-temporara-romania-civilizatii-suprapuse/>
- (3) <http://www.agerpres.ro/comunicate/2016/06/29/comunicat-de-presa-comisia-nationala-a-muzeelor-si-colectiilor-17-52-53>
- (4) <http://www.mnir.ro/index.php/conferinta-de-presa-noi-piese-adaugate-tezaurului-istoric-al-romaniei-3/>
- (5) <http://www.agerpres.ro/cultura/2016/03/03/ministrul-culturii-sesizat-in-privinta-fenomenului-distrugerii-patrimoniului-de-catre-arheologii-amatori--22-19-33>
- (6) <http://stirileprotv.ro/stiri/international/romania-organizeaza-cea-mai-mare-expozitie-de-pana-acum-la-beijing-comorile-romaniei-vor-putea-fi-admirate-pana-in-mai.html>
- (7) <http://dantomozei.ro/2016/01/28/comorile-romaniei-prezentate-publicului-din-china/>
- (8) <http://www.mediafax.ro/cultura-media/comorile-romaniei-ajung-la-beijing-din-28-ianuarie-14964263>
- (9) <http://www.chinaro.ro/index.php/cultura/583-comorile-romaniei-vor-fi-expuse-la-beijing>
- (10) <http://www.evz.ro/comorile-romaniei-vor-fi-admirate-de-maine-la-muzeul-national-al-chinei-din-beijing.html>
- (11) <http://www.mnir.ro/index.php/deschiderea-expozitiei-eveniment-comorile-romaniei-la-muzeul-national-al-chinei-din-beijing/>
- (12) <http://www.romaniapozitiva.ro/bucuresti/vernisajul-expozitiei-romania-civilizatii-suprapuse/>
- (13) <http://www.hotnews.ro/stiri-cultura-21102526-fotogalerie-romania-civilizatiile-care-intersectat-lungul-istoriei.htm>

Sorin Oană-Marghitu, Comorile României în România, http://archaeology.ro/Pdf/muzeu_expo_ob/SOM_Comorile_Romaniei.pdf (septembrie 2016)